

## Werk

**Titel:** D. Jo. Frid. Blumenbachii Institutiones Physiologicae.

**Autor:** Blumenbach, Johann Friedrich

**Verlag:** Dieterich

**Ort:** Gottingae

**Jahr:** 1821

**Kollektion:** Blumenbachiana

**Digitalisiert:** Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

**Werk Id:** PPN659038048

**PURL:** <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN659038048>

**OPAC:** <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=659038048>

**LOG Id:** LOG\_0049

**LOG Titel:** Sectio XLIII. De Hominis Nati et Nascendi Differentiis

**LOG Typ:** chapter

## Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

## Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen  
Georg-August-Universität Göttingen  
Platz der Göttinger Sieben 1  
37073 Göttingen  
Germany  
Email: [gdz@sub.uni-goettingen.de](mailto:gdz@sub.uni-goettingen.de)

# SECTIO XLIII.

DE

## HOMINIS NATI ET NASCENDI DIFFERENTIIS \*).

§. 623.

Ex iis quae de vitae ratione foetus, materni adhuc uteri carceribus contenti, balneoque calido submersi diximus, per

\*) Cf. ad hanc sectionem praeter numerosos alios, TREW *de differ. quibusdam inter hominem natum et nascend. intercedentibus*. Norimb. 1736. 4.

ANDR. et FR. ROESSLEIN (fratres) *de differentiis inter foetum et adultum*. ibid. 1783. 4.

FERD. G. DANZ *Zergliederungskunde des ungebohrnen Kindes mit Anmerk. von S. TH. SOEMMERRING*. Francof. 1792. II vol. 8.

tum et THEOD. HOOGEVEEN *de foetus humani morbis* LB. 1784. 8. pag. 28 sq.

FR. AUG. WALTER *annotat. academicae* alias iam citatae, pag. 44 sq.

et J. DAN. HERHOLDT *de vita in primis foetus humani*. Havn. 1802. 8. pag. 61 sq.

se facile intelligitur magnam intercedere debere diversitatem oeconomiae eius animalis functiones, si cum iisdem compareris quando nunc in nato infante et qui suae spontis est peraguntur; cuius quidem differentiae principalia momenta sigillatim hic enarrare oportet.

## §. 624.

Atque ut a sanguine eiusque in orbem motu initium faciamus, primo loco ipse ille purpureus latex in foetu, respirare nescio, tum rubedine obscuriore quam nec aëris accessus floridiorem reddit (§. 13.), tum et eo a nati hominis sanguine differt, quod difficilius et imperfecte in coagulum abeat \*). Porro vero et eidem longe alia via in foetu strata est, qui cum uterina placenta funiculi ope circulatorium alit commercium neque hactenus auram spiravit, quam quae post partum, sublato isto cum matre commercio et

---

\*) v. FOURCROY in *Annales de Chimie* T.VII. pag. 162 sq.

hausto semel vitali pabulo, a sanguine legitur \*).

§. 625.

Et primo quidem vena umbilicalis ex placenta advena, annulum sic dictum umbilicalem foetus penetrans, hepar eius petit, sanguinemque suum sinui venae portarum infundit; unde partim per ipsos huius memorabilis venae ramos in hepar distribuitur, partim vero per ductum venosum Arantii \*\*) recta via venae cavae inferiori traditur.

\*) cf. HERM. BERNARD *de eo quo differt circuitus sanguinis foetus ab illo hominis nati.* recus. in OVERKAMPPI collect. T. I.

JOS. WENG. CZIKANER *de actiosa hominis nascituri vita s. circulat. foetus ab hominis nati diversitate.* recus. in WASSERBERGII collect. T. IV.

SABATIER ad calcem EJ. *Tr. complet. d'Anat.* Vol. III. p. 386 sq. ed. 1781. et in *Mém. mathemat. et physiques de l'Institut.* T. III. pag. 337 sq.

Præsertim vero JO. FR. LOBSTEIN in *Magasin encyclopédique* 1803. T. III. vol. LI. pag. 28 sq.

\*\*) V. ARANTII *de humano foetu libellus* p. 97.

cf. B. S. ALBINI *explicatio tabular. Eustachii* pag. 164 sq.

Uterque canalis, finis scilicet iste umbilicalis venae foetus abdomine contentus, et ductus hicce venosus, resecto post partum sanguifero fune clauduntur, et ille quidem in ligamentum hepatis teres mutatur.

## §. 626.

Sanguini vero iam ex cava inferiore cor dextrum adeunti, pulmonalis dehinc via in foetu adhuc maximam partem praecclusa est aliaque interim ipsi legenda, qua ope Eustachianae valvulae et foraminis ovalis in sinistram s. posteriorem cordis aurem derivatur.

## §. 627.

Offio enim cavae huius inferioris ex abdomine ascendens in foetu praetenditur insignis lunatae formae *valvula* \*), quae ab inventore \*\* Eustachii nomen fert, et aetate adolescente plerumque

\*) HALLER *de valvula Eustachii*. Gotting. 1733. 4.

\*\*) EUSTACHIUS *de vena sine pari*. p. 289. opuscul. Ej. tab. VIII. fig. 6. tab. XVI. fig. 3.

sensum deleri solet, in foetu autem abdominalē sanguinem advenam versus ostium mox dicendum, septo auricularum\* intermedio insculptum, dirigere videtur\*).

§. 628.

Est nempe illud foramen sic dictum ovale\*\*), quos maxima certe ex cava inferiore adveniens sanguinis copia sub quavis auricularum diastole in sinistram aurem deducitur\*\*\*), regressum eius impediēte praetensa foramini falcatae formae valvula, quae subsequente auricularum systole viam eam praeccludere videtur. Eiusdemque valvulae ope primis plerumque infantiae annis eodem fere

\*) J. FR. LOBSTEIN *de valvula Eustachii*. Arg. 1771. 4.

\*\*) HALLER *de foramine ovali et Eustachii valvula*. Gotting. 1748. fol. c. f. ae. — et longe auctius inter EJ. opera minora T. I. p. 33 sqq.

\*\*\*) De C. FR. WOLFFII sententia qua foramen ovale pro ipsius venae cavae inferioris altero ostio habet, quod itidem in aurem sinistram ac alteram vulgo notum in aurem dextram hiet, cf. *Nov. Comment. acad. scient. Petropolit.* T. XX. pro a. 1775.

gradu foramen illud occluditur et coalescit, quo respondens ipsi Eustachii valvula paulatim tabescens sensim decrescit et quasi plus minus deletur \*).

§. 629.

Qui vero simul auriculam et dehinc ventricululum dextri lateris intrat sanguis, maxime ex vena cava superiore delabens, minimam tantum partem ab inertibus adhuc foetus pulmonibus recipi potest, sed ab isto ventriculo (insigni eo fine tum temporis carniū suarum crassitie et robore instructo) ope *ductus arteriosi* \*\*) ex ipso arteriae pulmonalis trunco, cuius quasi ramus princeps est, intactis pulmonibus recta in ipsum aortae arcum defertur; is vero ductus primis plerumque post nativitatem septimanis in neonato occoecatur et in denso ligamenti speciem mutatur.

\*) H. PALM. LEVELING *de valvula Eustachii et foramine ovali*. Anglipol. 1780. 8. c. f. ae.

\*\*) B. S. ALBINI *annotat. acad. L. II. tab. VII. fig. 7.*

## §. 630.

Per aortae vero truncum depulsus sanguis magnam partem iterum matri revehendus *umbilicales* intrat *arterias* (§. 572.) ad utrumque vrachi latus annulum umbilicalem egredientes et post nativitatem itidem in coecos funiculos abeuntes \*).

## §. 631.

*Pulmonibus* uti in foetu functio vix ulla est, ita et habitus luculenter ab eo abhorrens, quem in infante servant postquam aëre vesci coepit. Moles quidem pro portione longe minor, color magis fuscus, substantia densior; hincque gravitas specifica maior, ita ut recentes et intemerati aquae copiosae immerfi fundum petant, cum e contrario si vivus natus fuerit infans, postquam animam hauserunt, ceteris paribus aquae innatent \*\*). Dextro vero pulmoni ea vide-

---

\*) V. HALLERI *icones anat.* fasc. IV. tab. III. VI.

\*\*) Conditiones quibus hoc fiat et cautela quibus ideo in *pulmonum* sic dicta *docimasia*, eius-

tur esse praerogativa ut prima inspiratione prior paullo sinistro ab irruente aëre dilatetur \*). Reliqua quae novae huius functionis auspicia attinent supra tetigimus, ubi de respiratione ex professo sermo erat.

## § 632.

Ex iis quae alias de nutritione foetus dicta sunt per se facile intelligitur alimentarium eius tubum et systema

que in foro usu et auctoritate opus est, non sunt huius loci. Legant quorum haec intersunt post tot alios, gravissimum GUIL. HUNTERI scriptum posthumum in *medical observations and Inquiries* Vol. VI. p. 284 sq.

PH. CORN. HEINEKEN *diff. de docimasia pulmonum incerto vitae et mortis recens natorum signo.* Gott. 1811. 4.

et FR. B. OSIANDRI *commentat. de respiratione, vomitu et vi vitali foetus humani inter partum etc. de qua cf. Götting. gel. Anz.* 1820. pag. 1955 sq.

\*) V. PORTAL in *Mém. de l'acad. des sc. de Paris* a. 1769. p. 555 sq.

METZGER *de pulmone dextro ante sinistrum respirante.* Regiom. 1783. 4.

chylopoieticum, aliter in eo se habere ac in homine nato. Ita v. c. in tenello paucorum mensium embryo *crassa intestina* habitu suo tenuibus simillima sunt; posteriore vero graviditatis dimidio meconio turgentes iam nomen, quo ab his vulgo distingui solent, vere merentur.

## §. 633.

Ipsam vero *meconium* saburra est, coloris ex fusco viridis, procul dubio ab ipsis foetus humoribus inquilinis et maxime a bile eius oriunda, quod tum tempus quo primum observatur illud excrementum, primae in foetu bilis secretioni respondens, tum singularis observatio docere videtur, qua monstrosi hepate carentibus, meconii loco parum saltem mucum decolorem intestinis inhaesisse, constitit.

## §. 634.

*Coecum* quoque in neonato adhuc longe a futura forma abhorrens et ver-

miformi appendici ex directo continuum \*) etc.

§. 635.

Alias id generis differentias passim iam tetigimus, et sicco hic transimus pede;

*urachum* v. c. (§. 573.)

et *membranam pupillarem* (§. 262.)

et in masculo foetu *descensum testium* (§. 510. sq.).

Nonnullae sequenti sectione aptius dicentur; reliquas ut minoris momenti omittimus.

§. 636.

Tribus vero adhuc verbis partium quarundam aenigmaticarum mentionem iniiciendi opportunus hic videtur locus, quod foetui proportionem maiora sint, ipsiusque praesertim oeconomiae famulari videantur, et si genuinus et princeps

---

\*) B. S. ALBINI *annotat. acad. L. VI. tab. II. fig. 7.*

earum usus ulteriorem adhuc mereatur indaginem.

Et vulgo quidem glandularum nomine insigniuntur, quanquam parenchyma ipsis sit a vere glanduloso diversum, neque adhuc constantia ductuum excretoriorum vestigia in ipsis detegi potuerint. Glandulam dicimus thyreoideam; thymum; et renes succenturiatos \*).

§. 637.

Atque *thyreoidea glandula* \*\*) cartilagini eius nominis ad laryngem praefixa est, biloba et quasi lunata \*\*\*), praeter sanguinem, quo in foetu abundat, lym-

\*) FR. MECKEL *Abhandlungen aus der menschlichen und vergleichenden Anatomie*. Hal. 1806. 8. qui quidem terna haec organa nervosi et hepatici systematis functionibus chemicis famulari, adeoque hydrogenei et carbonacei elementi imminutioni inservire, probabile reddit.

\*\*) CAJET. UTTINI *de glandulas thyroideas usu in comment. instituti Bononiens.* vol. VII. p. 15 sq.

\*\*\* ) HALLERI *icon. anat.* fasc. III. tab. 3.

phatico humore turgens, provectoribus annis magis magisque evadit exsucca \*).

## §. 638.

*Thymus* albida et tenerrima caro est, itidem biloba, interdum in binas partes divisa, nonnunquam cavitate donata \*\*), sub medii sterni superiore parte locata passim utrinque ad ipsum iugulum ascendens \*\*\*), in foetu pro portione vae-  
grandis, et lacteo latice scatens, ado-

\*) J. ANT. SCHMIDTMÜLLER *über die Ausführungsgänge der Schilddrüse*. Landshut. 1804. 8.

\*\*) AUG. LUD. DE HUGO *de glandulis in genere et speciatim de thymo*. Gotting. 1746. 4. fig. 2.

MORAND fl. in *Mémoires de l'acad. des sc. de Paris* 1759. tab. 22 - 24.

VINCENT. MALACARNE in *Memorie della Societa Italiana*. T. VIII. 1799. P. I. p. 239 sq.

FLOR. CALDANI *congettura sopra l'uso della glandola timo*. Venet. 1808. 4.

SAM. CHR. LUCAE *anatomische Untersuchungen der Thymus*. Fasc. I. II. Francof. ad M. 1811. 4.

C. FR. TH. KRAUSE *opinionum de thymi functione examen*. Gott. 1818. 8.

\*\*\*) V. HALLER *icon. anat.* l. c.

lescentibus annis sensim absorbita, senio ingruente non raro fere tota evanescit \*).

§. 639.

*Renes* denique *succenturiati* (s. glandulae suprarenales, it. capsulae atrabiliariae dictae) sub diaphragmate renum supremo margini incumbunt \*\*), in adultis ut minores ita et plerumque a renibus paulo distantes, et fusco gravidae liquore, qui in foetu magis rubellus est.

\*) HEWSON's *experimental Inquiries* P. III. passim.

\*\*) v. inventoris EUSTACHII tab. I. II. III. it. tab. XII. fig. 1. 10. 12.

HALLERI *icon. anat.* Fasc. III. tab. VI.

MALACARNE I. c.